

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG

1026 Budapest, Riadó u. 5.

1525 Pf.: 166.

Tel.: 06-1/882-8594, fax: 06-1/882-8593

elektronikus elérhetőség: kozbeszerzes.hu

Iktatószám: D.386/10/2018.

A tanács tagjai: Uherné dr. Laczi Orsolya közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke,
Söpke Gusztávné közbeszerzési biztos, Pulainé Dr. Horváth Hajnalka közbeszerzési biztos

A kérelmező: TOTÁL TRÉNING Oktatási Kft.
(Dubicsány, Kossuth Lajos út 32.)

A kérelmező képviselője: JÁMBOR TÓTH KOLLÁTH Ügyvédi Iroda
Dr. Jámbor Igor Roland ügyvéd, felelős
akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó
(Miskolc, Rákóczi F. u. 14.)

Az I.r. ajánlatkérő: Kemeneshőgyész Község Önkormányzata
(Kemeneshőgyész, Kossuth u. 107.)

Az I.r. ajánlatkérő képviselője: Dr. Baucsek Katalin felelős akkreditált
közbeszerzési szaktanácsadó
(Budapest, Logodi u. 9. I. em. 7.)

A II.r. ajánlatkérő: Egyházaskesző Község Önkormányzata
(Egyházaskesző, Kossuth u. 76.)

A III.r. ajánlatkérő: Malomsok Község Önkormányzata
(Malomsok, Fő tér 19.)

A IV.r. ajánlatkérő: Várkesző Község Önkormányzata
(Várkesző, Kossuth u. 36.)

Az V.r. ajánlatkérő: Marcaltó Község Önkormányzata
(Marcaltó, Fő tér 13.)

A VI.r. ajánlatkérő: Nemesgörzsöny Község Önkormányzata
(Nemesgörzsöny, Széchenyi u. 10.)

A VII.r. ajánlatkérő: Nagyacsád Község Önkormányzata
(Nagyacsád, Deák F. u. 1-3.)

A VIII.r. ajánlatkérő: Bakonykoppány Község Önkormányzata
(Bakonykoppány, Kossuth u. 1.)

A IX.r. ajánlatkérő: Vanyola Község Önkormányzata
(Vanyola, Petőfi u. 14.)

A beszerzés tárgya, értéke: Rendezvényszervezés, Képzések — EFOP-1 .5.3-16 - 2. rész -
Képzések - 37.350.000.-Ft

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság
nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy az I.r. ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 73. § (1) bekezdés e) pontjára tekintettel a Kbt. 69. § (2) bekezdését, ezért megsemmisíti az I.r. ajánlatkérőknek a 2. részben hozott eljárást lezáró döntését, valamint valamennyi ezt követően hozott döntését.

A Döntőbizottság az I.r. ajánlatkérővel szemben 200.000.-Ft, azaz kétszázezer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az I.r. ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A Döntőbizottság kötelezi az I.r. ajánlatkérőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül fizessen meg a kérelmező részére 200.000.-Ft, azaz kétszázezer forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A jogorvoslati eljárás során felmerült további költségeiket a felek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő önkormányzatok a 2018. augusztus 31-én kelt együttműködési megállapodásukban rögzítették, hogy a tárgyban közbeszerzésüket a Kbt. 29. § (2) bekezdése alapján közösen valósítják meg. Az önkormányzatok konzorciumvezetőnek az I.r. ajánlatkérőt jelölték ki, és megbízták azzal, hogy a képviseletükben folytassa le a közbeszerzési eljárást, és kösse meg a szerződéseket a nyertes ajánlattevőkkel. Az együttműködő felek megállapodtak abban, hogy a közbeszerzési eljárás lefolytatásáért, az eljárási cselekményekért az I.r. ajánlatkérő felel, ő bízta meg a lebonyolító felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadót, és a döntéseket az I.r. ajánlatkérő önkormányzat polgármestere önállóan hozza meg.

2. Az I.r. ajánlatkérő 2018. szeptember 17-én kezdte meg a Kbt. 113. § (1) bekezdése szerinti nyílt közbeszerzési eljárást.

Az eljárás elektronikus közbeszerzési azonosítója: EKR 000595542018.

3. Az ajánlattételi felhívás II.1.7) pontjában az I.r. az ajánlatkérő rögzítette, hogy részajánlat tételre van lehetőség, ajánlatok valamennyi részre benyújthatók.

4. A felhívás II.2.1) pontja szerint a 2. rész elnevezése: Képzések.

5. A II.2.4) pont szerint a közbeszerzés mennyisége:

„Kompetenciafejlesztő képzés (kommunikációs technikákra is kiterjedően): Kemeneshőgyész-1 alkalom-15 fő/képzés; Kompetenciafejlesztő képzés (kommunikációs technikákra is kiterjedően):Egyházaskesző-3 alkalom-15 fő/képzés; Kompetenciafejlesztő képzés (kommunikációs technikákra is kiterjedően):Malomsok-3 alkalom-15 fő/képzés; Kompetenciafejlesztő képzés (kommunikációs technikákra is kiterjedően):Várkesző-3 alkalom-15 fő/képzés; Kompetenciafejlesztő képzés (kommunikációs technikákra is kiterjedően) :Marcaltó - 3 alkalom-15 fő/képzés; Kompetenciafejlesztő képzés (kommunikációs technikákra is kiterjedően):Nemesgörzsöny-3 alkalom -15 fő/képzés; Kompetenciafejlesztő képzés (kommunikációs technikákra is kiterjedően):Nagyacsád-3 alkalom-15 fő/képzés; Kompetenciafejlesztő képzés (kommunikációs technikákra is kiterjedően):Bakonykoppány-3 alkalom-15 fő/képzés; Kompetenciafejlesztő képzés (kommunikációs technikákra is kiterjedően):Vanyola-3 alkalom-15 fő/képzés; Mentorképzés (kommunikációs technikákra, együttműködésre, konfliktuskezelési technikákra is kiterjedően):Kemeneshőgyész-1 alkalom-15 fő/képzés; Önkéntes képzés (kommunikációs technikákra is kiterjedően):Kemeneshőgyész-1 alkalom-10 fő/képzés; Munkáltatói érzékenyítő képzés (kommunikációs technikákra is kiterjedően):Marcaltó-1 alkalom-15 fő/képzés. A feladatok részletes leírását a közbeszerzési dokumentumok részét képező Műszaki leírás tartalmazza.”

6. A felhívás II.2.5) pontja alapján az I.r. ajánlatkérő a legjobb ár-érték arány szempontja szerint értékeli:

Minőségi szempont:	Súlyszám
Összesített többletpreferenciák száma (db)	15
Szakember többlettapasztalata (hónap)	15
Ár szempont:	
Összesített nettó ajánlati ár (HUF)	70

7. A felhívás II.2.12) pontja szerint a közbeszerzés európai uniós alapokból finanszírozott projekttel és/vagy programmal kapcsolatos, a projekt száma: EFOP-1.5.3-16-2017-00096.

8. Az V.2) pontban, a További információk az I.r. ajánlatkérő az alábbiakat rögzítette:

„Valamennyi rész vonatkozásában: Az ajánlat kötelező tartalma: Kbt. 66. § (5) bekezdés szerint felolvasólap a Kbt. 68. § (4) bekezdése szerinti adatokkal, Kbt. 62. § (1) bekezdés k pont kb) alpontja szerinti nyilatkozat, 321/2015. (X.30.) Kr. 13. § és 17. § szerinti nyilatkozatok, Kbt. 66. § (2) bekezdés szerinti nyilatkozat, Kbt. 66. § (6) bekezdés a)-b) pontjai szerinti nyilatkozat (nemleges is), Kbt. 67. § (4) bekezdés szerinti nyilatkozat. Ajánlattevőnek, és adott esetben az alkalmasság igazolásában részt vevő más szervezetnek az alábbi cégokmányokat kell az ajánlathoz csatolni: az ajánlatot aláíró(k) aláírási címpéldányát vagy a 2006. évi V. törvény 9. § (1) bekezdés szerinti aláírás-mintáját; a cégkivonatban nem szereplő kötelezettségvállaló(k) esetében a cégjegyzésre jogosult személytől származó, az ajánlat aláírására vonatkozó (a meghatalmazó és a meghatalmazott aláírását is tartalmazó) írásos meghatalmazást. Ajánlattevő az űrlap formájában rendelkezésére bocsájtott nyilatkozatokat köteles az EKR-ben az űrlap kitöltésével megtenni. Ajánlatkérő alkalmazza a Kbt. 71. § (6) bekezdését, 81. § (5) bekezdését, azonban nem alkalmazza a Kbt. 114. § (11) bekezdését és a 75. § (2) bekezdés e) pontját.”

9. Az I.r. ajánlatkérő dokumentációt is készített, melynek Műszaki Leírása 43-44. oldalain rögzítette a „Képzések” körében egységesen elvárt feladatokat:

„Ajánlattevő feladatai minden képzés esetén:

A képzések teljes körű megszervezése és lebonyolítása a következőkben felsoroltak betartásával: 44

- képzési programja alapján – a felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény szerint – a résztvevőkkel felnőttképzési szerződést köt
- a képzéshez szükséges személyi és tárgyi feltételeket a 393/2013. (XI.12.) Korm. rendeletnek megfelelően biztosítja
- a résztvevők képzésen való részvételéről jelenléti ívet és haladási naplót vezet
- a képzés sikeres elvégzéséről a résztvevőknek tanúsítványt állít ki
- a képzéssel kapcsolatos bejelentési/jelentési kötelezettségeinek eleget tesz (FIR, OSAP)
- a résztvevők felnőttképzési szerződésben szereplő adatait, valamint a felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény 21. § (1) bekezdésében meghatározott egyéb adatait az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény előírásai szerint kezeli.

A képzések ideje alatt a képzéshez szükséges következő személyi és tárgyi feltételek biztosítása:

- megfelelő végzettséggel és tapasztalattal rendelkező tréner
- tréneri kézikönyv, tanulói jegyzet, prezentáció, valamint a trénerrel előzetesen egyeztetett egyéb, szükséges tréneri eszközök
- képzési dokumentáció, Széchenyi 2020 és a KTK előírásainak megfelelő arculattal
- 15+1 fős (Önkéntes képzés esetében 10+1 fős) oktatóterem, melynek felszereltsége: természetes fény, a résztvevők számának megfelelő darabszámú szék, tábla vagy flipchart, oktatói asztal, szék.

A tréner és a résztvevők számára a catering biztosítása, melynek tartalma személyenként:

- reggeli bekészítés: 0,5 liter szénsavas/ szénsavmentes ásványvíz vagy üdítő, 1 adag kávé, 10 dkg pogácsa vagy aprósütemény
- ebéd: kétfogásos meleg étel, vagy hidegtál
- délutáni bekészítés: 0,5 liter szénsavas/ szénsavmentes ásványvíz vagy üdítő, 1 adag kávé, 10 dkg pogácsa vagy aprósütemény ...”

10. A 2018. szeptember 28. napi ajánlattételi határidőben a 2. közbeszerzési részben az I.r. ajánlatkérő öt ajánlatot bontott fel, mások mellett ajánlatot tett a kérelmező is.

11. A kérelmező az ajánlatában nyilatkozott, hogy a szerződés teljesítéséhez nem kíván alávállalkozót igénybe venni.

12. Az I.r. ajánlatkérő 2018. október 16-án „Hiánypótlás kérés, Felvilágosítás kérés és Indoklás kérés” tárgyban az alábbiakat kérte a kérelmezőtől:

„Ajánlatkérő az ajánlattevő által kért nettó 28.350.000,-Ft összesített ajánlati árat aránytalanul alacsonynak véli, és a Kbt. 72. § (1) bekezdés szerint indokolást kér. Kérjük, hogy indoklás keretében szíveskedjenek az összesített nettó ajánlati árat megalapozó adatokat és a kért ellenszolgáltatás megalapozottságát alátámasztó nyilatkozatot benyújtani. Kérjük, hogy az indoklás keretében szíveskedjenek kitérni legalább

- a személyi és tárgyi feltételek költségigényére,
- a szükséges élőmunka-ráfordításra (pl. embernapiok száma),
- a munkabérek számított költségeire az oktatók és a szervezők vonatkozásában, valamint az ezekhez kapcsolódó közterhekre,
- a képzési engedély megszerzésének költségeire (benne foglalva az engedély beadásához szükséges munka költsége, az engedélyezési eljárás hatósági díja),
- utazási költségekre,

- a catering díjra legalább az alábbi bontásban: reggeli bekészítés, ebéd és délutáni bekészítés külön bemutatva és figyelembe véve, hogy egy képzés több képzési nappól áll,
- dokumentációs kötelezettség teljesítésének költségigényei,
- tréneri eszközök költségei,
- elérni kívánt haszon, nyereség”

13. A kérelmező 2018. október 18-án nyújtotta be az árindokolását, melyben tételesen levezette az ajánlati árát megalapozó körülményeket.

Az árindoklás 1. sz mellékletét képezte az „Árajánlat terembérleti és catering vonatkozásában” elnevezésű dokumentum. A dokumentum szerint a kérelmező a terembérlet vonatkozásában 2.600.-Ft/képzési óra költséggel számolt. A kérelmező mellékletként csatolt egy szálloda által a terembérletre adott árajánlatot.

14. Az I.r. ajánlatkérő 2018. október 30-án újabb hiánypótlási felhívással fordult a kérelmezőhöz:

„Tisztelt Ajánlattevő! A 2. rész (Képzések) tekintetében a „Totál Tréning” Oktatási Kft. (3635 Dubicsány, Kossuth utca 32.) ajánlattevő vonatkozásában az ajánlat érvényességéhez az alábbiakban részletezett hiánypótlás, felvilágosítás és kiegészítő indokolás benyújtása szükséges.

(...)

2) Ajánlattevő a benyújtott indokolásban hivatkozik arra, hogy a helyszín és a catering vonatkozásában ajánlatokat kért, valamint gépkocsihasználati díjjal is számolt, amely alapján feltételezhető, hogy alvállalkozót vesz igénybe, azonban az EKR-ben benyújtott űrlap tartalma szerint nem vesz igénybe alvállalkozót. Kérjük, hogy felvilágosítás keretében szíveskedjenek az ellentmondást feloldani, adott esetben hiánypótlás keretében az űrlapon megadott információt módosítani. (...) Kérjük, hogy ezen megállapításokra figyelemmel szíveskedjenek a megalapozottság megállapításához további kiegészítő indokolást benyújtani.”

15. A kérelmező 2018. november 5-én benyújtott hiánypótlásában – egyebek mellett – rögzítette, a teljesítésbe alvállalkozót kíván bevonni: „hiánypótlási felhívásának 2. pontjának vonatkozásában nyilatkozom, hogy a fent nevezett pályázat teljesítésébe alvállalkozót kívánunk bevonni. Az EKR felületen az erre vonatkozó űrlapot a fenti, helyes adatoknak megfelelően javítottuk.”

Az EKR felületén az erre vonatkozó űrlapot a kérelmező az alábbi tartalommal javította:

„A szerződés teljesítésének alábbi részeihez kívánok alvállalkozót igénybe venni: catering szolgáltatás.

Az igénybe venni kívánt alvállalkozó(k) neve, címe, adószáma, valamint annak megjelölése, hogy mely tevékenységhez kívánjuk igénybe venni (amennyiben már ismert):

Piano Bisztró Kft., 3530 Miskolc, Hunyadi utca 4., adószám: 11735218-2-05 catering szolgáltatás.”

16. Az I.r. ajánlatkérő 2018. november 5-én kelt összegezésében a kérelmező 2. részre benyújtott ajánlatát a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelenné nyilvánította, az alábbi indokok alapján:

„Indokolás: Ajánlatkérő ajánlattevőt a Kbt. 72. § szerint árindokolás benyújtására kérte, amelynek ajánlattevő eleget tett. Ajánlattevő az árindoklásában több helyen ismertette, hogy a helyszín biztosítására ajánlatot kért, amely ajánlat alapján számította ki a kért ellenszolgáltatást. Ugyanezen módon járt el a catering vonatkozásában is. Az indokolásban

ajánlattevő ismertette azt is, hogy a gépkocsihasználatért díjat fizet. Fentiekkel ellentétben ajánlattevő az elektronikus közbeszerzési rendszerben (EKR) rendelkezésre bocsájtott nyilatkozat összeállító űrlapon a Kbt. 66. § (6) bekezdésének a) és b) pontja szerinti nyilatkozat tekintetében azt jelezte, hogy alvállalkozót nem vesz igénybe. Ajánlatkérő 2018. október 30. napján kelt hiánypótlási felhívás, felvilágosítás kérés és kiegészítő indokláskérés keretében kérte az ajánlattevőt, hogy a fent részletezett ellentmondást oldja fel és adott esetben hiánypótlás keretében módosítsa az űrlapon megadott információt. Ajánlattevő 2018. november 5. napján benyújtott felvilágosításának 3. oldalán akként nyilatkozott, hogy alvállalkozót kíván bevonni a teljesítésbe, és az EKR felületen az erre vonatkozó űrlapot a fenti, helyes adatoknak megfelelően javította. Ajánlattevő ennek ellenére a nyilatkozat összeállítóban kizárólag a catering szolgáltatást jelölte meg a szerződés azon részeként, amelynek teljesítéséhez alvállalkozót kíván bevonni, a helyszín biztosítása vonatkozásában az ellentmondást nem oldotta fel, a Kbt. 66. § (6) bekezdés a) és b) pontjai szerinti nyilatkozat űrlapot nem töltötte ki e vonatkozásában. Az ajánlattevő ajánlata a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerint érvénytelen.”

17. A kérelmező az érvénytelenséget megállapító döntés ellen 2018. november 9-én előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be, mely lényegében a jogorvoslati kérelemmel megegyezett.

18. Az I.r. ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelmet 2018. november 14-én kelt válaszával elutasította. Kifejtette, hogy a kérelmező az árindoklása mellékleteként terembérletről szóló árajánlatot csatolt. Az árindoklásban benyújtott *Ellenszolgáltatás megalapozottságát alátámasztó költségkalkuláció* táblázatban oktatási helyszín vonatkozásában alkalmankénti bérleti díjjal számolt. Az I.r. ajánlatkérő alappal kérte azon ellentmondás feloldását miszerint a kérelmező nem vesz igénybe alvállalkozót, ellenben az árképzésnél az oktatási helyszín költségét bérleti jogviszony alapján határozza meg. Hivatkozott a Kbt. 3. § 2. pontjában előírtakra, és közölte, hogy az alvállalkozó törvényi fogalmát alapul véve a helyszín biztosítására igénybe venni kívánt gazdasági szereplő alvállalkozónak minősül tekintettel arra, hogy a teljesítésben közvetlenül részt vesz az ajánlattevő által bevontan. A kérelmező fentiek ellenére nem jelölte meg a Kbt. 66. § (6) bekezdés a) pontjára vonatkozó űrlapon a helyszín biztosításával kapcsolatos tevékenységet, e vonatkozásában más nyilatkozatot sem nyújtott be az ellentmondás feloldására.

A jogorvoslati kérelem

19. A kérelmező a 2018. november 15-én előterjesztett, majd 2018. december 3-án hiánypótlott jogorvoslati kérelmében a jogsértés megállapítása mellett kérte a 2. közbeszerzési részt lezáró döntés megsemmisítését. A kérelmező annak megállapítását kérte, hogy az I.r. ajánlatkérő jogsértően állapította meg a kérelmezői ajánlat érvénytelenségét, mert nem állt fenn olyan ellentmondás a csatolt dokumentumok között, mely a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerinti érvénytelenséget megalapozhatta volna. A kérelmező szándékosan nem jelölte alvállalkozói tevékenységek között a helyszín biztosítása tevékenységet, ugyanis azt nem kívánta alvállalkozásba adni, továbbá határozott álláspontja szerint egy képzési szolgáltatás vonatkozásában a helyszínt bérbeadó ingatlan tulajdonosa nem minősül a Kbt.3.§ (2) pontja értelmében alvállalkozónak. A közbeszerzési szabályok szerint az alkalmassági kritériumok esetében, az eszközt vagy helyszínt biztosító - bérbeadó kapacitást nyújtó szervezetnek és nem alvállalkozónak minősül, ha és amennyiben a teljesítésben egyéb módon közvetlenül nem vesz részt. Amennyiben a helyszínt szolgáló ingatlan tulajdonosa a teljesítésben közvetlenül részt vevőnek minősülne, akkor gyakorlatilag – ezen logika mentén – alvállalkozónak lehetne minősíteni azon cégeket, akiktől pl. projektort, flipchart táblát, vagy vásznat bérel az

ajánlattevő tartósan. Az alvállalkozók kifizetésének szabályozására tekintettel sem lenne alkalmazható egy ilyen típusú értelmezés, hiszen a képző cégek általánosságban hosszú távon és tartósan (havi díjfizetés mellett) bérelnék helyszíneket, vagy egyes eszközöket tevékenységük végzéséhez. a kérelmező árendoklásában foglalt – a bérelt ingatlanra, mint helyszínre vonatkozó - „ajánlatot kért, amely ajánlat alapján számította ki a kért ellenszolgáltatást” mondat nem azt jelenti, hogy azon tevékenység alvállalkozásba adásra is kerül, hanem csupán a piaci ára alátámasztását szolgálja.

20. A kérelmező az I.r. ajánlatkérő hiánypótlási felhívásának teljes körűen eleget tett a tervezett képzési szolgáltatás megvalósítás vonatkozásában. Amennyiben az I.r. ajánlatkérőnek a benyújtott új információk birtokában valami nem volt egyértelmű, újabb felvilágosításkérés keretén belül kellett volna a kérelmezőt felhívni a számára ellentmondó információk feloldására, amit azonban az I.r. ajánlatkérő nem tett meg. Mindezekre tekintettel, az I.r. ajánlatkérő megsértette a Kbt. 71. §-át és a Kbt. 73. §-át, jogszerűtlenül nyilvánította a kérelmező ajánlatát érvénytelenné, továbbá hibásan értelmezte a kérelmező nyilatkozatát a Kbt. 3. § (2) bekezdés tekintetében.

Az I.r. ajánlatkérő észrevétele

21. Az I.r. ajánlatkérő írásbeli észrevételében az alaptalan jogorvoslati kérelem elutasítását kérte. Előadta, hogy a kérelmező szerint a vita a helyszín biztosítására igénybe venni kívánt harmadik személy alvállalkozói minősítése. Az I.r. ajánlatkérő azonban hangsúlyozta, hogy nem amiatt nyilvánította érvénytelenné a kérelmező ajánlatát, hogy alvállalkozóként minősít-e a helyszínt biztosító, ezáltal a szerződés teljesítésében közvetlenül résztvevő harmadik személyt, hanem az ajánlat azért érvénytelen, mert a kérelmező a felvilágosítás kérésre e körben semmilyen információt nem adott, így az ajánlat feloldatlan ellentmondó információt tartalmaz. Arról a tényről, hogy a kérelmező szándékosan nem jelölte alvállalkozásba adott tevékenységként a helyszín biztosítását, az I.r. ajánlatkérő először az előzetes vitarendezési kérelemből szerzett tudomást. Az előzetes vitarendezési kérelem nem része az ajánlatnak, az előzetes vitarendezési kérelemben már nincs mód a felvilágosítás megadására, amennyiben a felvilágosítás megadására nyitva álló határidő eltelt. A kérelmező feladata a felvilágosítás megadásakor épp az lett volna, hogy tisztázza alvállalkozót vesz-e igénybe a nevezett tevékenységre. A kérelem szerint az I.r. ajánlatkérő ismételten köteles lett volna felvilágosítást kérni tekintettel arra, hogy a „benyújtott új információk birtokában nem volt valami egyértelmű”. A kérelmező azonban új információt nem nyújtott be e körben a felvilágosításkérésre. Az új információ kizárólag a cateringre vonatkozott.

22. Az I.r. ajánlatkérő szerint a közbeszerzés alapelveivel, a Kbt. 71. § (3) és (6) bekezdéseivel ellentétes lett volna ugyanazon ellentmondás feloldására ismételten felhívni a kérelmezőt, vagy nyilatkozatot kérni arról, hogy miért nem oldotta fel az ellentmondást. Amennyiben ezen jogszerűtlen ismételt felvilágosítás kérésre a kérelmező megjelöli alvállalkozásba adandó tevékenységként a helyszín biztosítását, úgy az a Kbt. 71. § (6) bekezdés szerinti tilalomba ütközik. Amennyiben maga a felvilágosítás kérés nem volt jogszerű, úgy nem az érvénytelenné nyilvánításról szóló döntést kellett volna támadnia, hanem a felvilágosítás kérést, azonban ezt nem tette meg. A jelen esetben a hiány pótolatlanul maradt, és az I.r. ajánlatkérő arról sem kapott információt, hogy a hiánypótlás elmaradásának mi volt az oka.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

23. Az I.r. ajánlatkérő a közbeszerzési eljárását 2018. szeptember 17-én indította meg, ezért a Döntőbizottság a Kbt. ezen a napon hatályos rendelkezéseit vette figyelembe a jogorvoslati ügy elbírálásánál.

24. A jogorvoslati kérelem alapján a Döntőbizottságnak abban kellett állást foglalnia, hogy az I.r. ajánlatkérő jogszerűen állapította-e meg a kérelmező ajánlatának érvénytelenségét a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján.

25. Az összegezésben rögzített indokolás szerint az I.r. ajánlatkérő amiatt nyilvánította a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelenné a kérelmező ajánlatát, mert a kérelmező az oktatási helyszín vonatkozásában az ajánlatában nem jelölt meg alvállalkozót, miközben az árindokolásban azt az információt közölte, hogy az oktatási helyszín bérlésére árajánlatot kért. Ez utóbbi megoldást azonban az I.r. ajánlatkérő alvállalkozói teljesítésnek minősítette, és 2018. október 30-án az ellentmondás feloldására hívta fel a kérelmezőt akként, hogy az oktatási helyszín biztosítása teljesítési részt illetően is a Kbt. 66. § (6) bekezdés a), b) pontja szerint elkészített űrlapot a megfelelő tartalommal módosítsa, és újonnan csatolja. Az összegezésben az I.r. ajánlatkérő megállapította, hogy a kérelmező az ellentmondást nem oldotta fel, mert nem töltötte ki a Kbt. 66. § (6) bekezdés a) és b) pontjai szerinti nyilatkozat űrlapot az oktatási helyszín vonatkozásában, a szerződés ezen elemét nem jelölte meg oly módon, hogy annak teljesítésébe alvállalkozót fog bevonni. A jogorvoslati eljárásban benyújtott írásbeli észrevételében az I.r. ajánlatkérő a döntését az összegezésben rögzítettektől eltérő indokra építette, hangsúlyozva, hogy nem amiatt nyilvánította érvénytelenné a kérelmező ajánlatát, hogy alvállalkozóként minősíti-e a helyszínt biztosító harmadik személyt, hanem az ajánlat azért érvénytelen, mert a kérelmező a felvilágosítás kérésre e körben semmilyen információt nem adott, így az ajánlat feloldatlan ellentmondó információt tartalmaz. Arra hivatkozott, hogy az előzetes vitarendezési kérelemből szerzett tudomást arról, hogy „a kérelmező szándékosan nem jelölte alvállalkozásba adott tevékenységként a helyszín biztosítását”.

26. A Döntőbizottság áttekintette a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket.

A Kbt. 3. § 2. pontja értelmében az alvállalkozó az a gazdasági szereplő, aki (amely) a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződés teljesítésében az ajánlattevő által bevontan közvetlenül vesz részt, kivéve

- a) azon gazdasági szereplőt, amely tevékenységét kizárólagos jog alapján végzi,
- b) a szerződés teljesítéséhez igénybe venni kívánt gyártót, forgalmazót, alkatrész vagy alapanyag eladóját,
- c) építési beruházás esetén az építőanyag-eladót.

A Kbt. 66. § (1) – (2) bekezdése szerint

(1) Az ajánlatot és a részvételi jelentkezést a gazdasági szereplőnek a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően kell elkészítenie és benyújtania.

(2) Az ajánlatnak tartalmaznia kell különösen az ajánlattevő kifejezett nyilatkozatát az ajánlati vagy ajánlattételi felhívás feltételeire, a szerződés megkötésére és teljesítésére, valamint a kért ellenszolgáltatásra vonatkozóan.

A Kbt. 66. § (6) bekezdése szerint az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárást megindító felhívásban előírhatja, hogy az ajánlatban, több szakaszból álló eljárásban a részvételi jelentkezésben meg kell jelölni

- a) a közbeszerzésnek azt a részét (részeit), amelynek teljesítéséhez az ajánlattevő (részvételre jelentkező) alvállalkozót kíván igénybe venni,

b) az ezen részek tekintetében igénybe venni kívánt és az ajánlat vagy a részvételi jelentkezés benyújtásakor már ismert alvállalkozókat.

A Kbt. 69. § (1) bekezdése alapján az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

A Kbt. 69. § (2) bekezdés első fordulata értelmében az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni.

A Kbt. 71. § (1) bekezdés szerint az ajánlatkérő köteles az összes ajánlattevő és részvételre jelentkező számára azonos feltételekkel biztosítani a hiánypótlás lehetőségét, valamint az ajánlatban vagy részvételi jelentkezésben található, nem egyértelmű kijelentés, nyilatkozat, igazolás tartalmának tisztázása érdekében az ajánlattevőtől vagy részvételre jelentkezőtől felvilágosítást kérni.

A Kbt. 71. § (3) bekezdése rögzíti, hogy a hiányok pótlása csak arra irányulhat, hogy az ajánlat vagy részvételi jelentkezés megfeleljen a közbeszerzési dokumentumok vagy a jogszabályok előírásainak. A hiánypótlás során az ajánlatban vagy részvételi jelentkezésben szereplő iratokat - ideértve a 69. § (4)-(5) bekezdése szerint benyújtandó dokumentumokat is - módosítani és kiegészíteni is lehet.

A Kbt. 71. § (7) bekezdése alapján az ajánlatkérő kizárólag az (1)-(2) bekezdésben foglaltak szerint és csak olyan felvilágosítást kérhet, amely az ajánlatok vagy részvételi jelentkezések elbírálása érdekében szükséges.

A Kbt. 71. § (10) bekezdése szerint az ajánlatkérő köteles meggyőződni arról, hogy a hiánypótlás vagy a felvilágosítás megadása az e §-ban foglaltaknak megfelel. A (3) vagy (8)-(9) bekezdés rendelkezéseinek megsértése esetén, vagy ha a hiánypótlást, felvilágosítást megadását nem, vagy nem az előírt határidőben teljesítették, kizárólag az eredeti ajánlati vagy részvételi jelentkezési példányt (példányokat) lehet figyelembe venni az elbírálás során.

A Kbt. 72. § (1), (3) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony 69 összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

(3) Az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez - ha az elfogadhatóság kétséges - további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

A Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerint az ajánlat vagy a részvételi jelentkezés érvénytelen, ha egyéb módon nem felel meg az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek, ide nem értve a részvételi jelentkezés és az ajánlat ajánlatkérő által előírt formai követelményeit.

27. A Kbt. 69. §-a az ajánlatok bírálatának folyamatát szabályozza. Az ajánlatkérő köteles megvizsgálni azt, hogy a beérkezett ajánlatokat az ajánlati felhívásban, a dokumentációban és

a jogszabályokban meghatározott formában és tartalommal készítették-e el. Az elbírálás során teljes körűen kell megvizsgálni az ajánlatok érvényességét. E vizsgálat során a Kbt. az ajánlatkérő kötelezettségévé teszi a bírálat során a hiánypótlás biztosítását, annak vizsgálatát, hogy az egyes ajánlatok esetében mely ajánlati hiba, hiányosság miatt szükséges a hiánypótlás elrendelése. A hiánypótlás keretében minden olyan ajánlati hiba orvosolható, amely nem ütközik a Kbt. 71. § (8)–(9) bekezdéseiben meghatározott korlátokba. A Kbt. 71. § (6) bekezdése alapján pedig fennáll a többszöri hiánypótlás elrendelésének lehetősége, ennél fogva amennyiben a bírálat során további hiányok, hibák kerülnek felismerésre, az ajánlatkérő köteles újabb hiánypótlást elrendelni.

28. A Döntőbizottság hangsúlyozza, hogy pusztán amiatt nem érvényteleníthető egy ajánlat, mert az ajánlatkérő a felvilágosításkérésére nem kapott kielégítő választ. A Kbt. 71. § (10) bekezdése értelmében, amennyiben a kérelmező 2018. november 5-én megadott felvilágosítása adott esetben nem megfelelő, az I.r. ajánlatkérő által vélt ellentmondást nem oldotta fel, kizárólag az eredeti ajánlati példány vehető figyelembe az elbírálás során. Ennélfogva az I.r. ajánlatkérőnek az eredeti, a 2018. szeptember 28-án benyújtott ajánlati tartalmat kellett figyelembe vennie a kérelmező ajánlatának elbírálása során. A Döntőbizottság egyúttal rámutat arra, hogy a Kbt. 71. § (3) bekezdése alapján a felvilágosítás kérése csak arra irányulhat, hogy az ajánlat megfeleljen a közbeszerzési dokumentumok vagy a jogszabályok előírásainak. A jogintézmény funkciója az, hogy kógens jogszabályi keretek között az egyébként érvénytelenséget eredményező hibát tartalmazó ajánlati tartalmat az ajánlattevő kijavíthasson az érvényes ajánlattétel érdekében.

29. A Döntőbizottság megállapította, hogy a jelen esetben az I.r. ajánlatkérő ténylegesen nem jelölt meg ellentmondásos tartalmat a kérelmező 2018. szeptember 28-án benyújtott ajánlatában az oktatási helyszín vonatkozásában. Az I.r. ajánlatkérő a kérelmező ajánlata és a 2018. október 18-án benyújtott árendokolásában közölték között vélt felismerni feloldhatatlan ellentmondást, és ennek következményeként állapította meg a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerinti érvénytelenséget. Ennek kapcsán azonban a Döntőbizottság rámutat arra, hogy az érvényesség körében elbírált ajánlati tartalom és az értékelés során figyelembe vehető ajánlati tartalom egymással nem felcserélhető. Az árendokolás nem része az ajánlatnak, de azzal összhangban kell állnia. A Kúria a Kfv.III.37.703/2017/5. számú ítéletében elvi élel mondta ki, hogy „Valamely ajánlat érvénytelensége körében az árendokolásban közölték alapján az ajánlatkérőnek nem a felhívásban, a dokumentációban és a jogszabályban előírtak szerinti egyéb tartalmi követelményeknek való megfelelést kell vizsgálni, hanem az ajánlati ár megalapozottságáról, a teljesíthetőségről kell döntenet.”

30. A Kbt. 72. § (4) bekezdése egyértelműen szabályozást tartalmaz arra vonatkozóan, hogy az ajánlatkérőnek miként kell eljárnia abban az esetben, amennyiben kizárólag az árendokolásban, a további kiegészítő indokolásban közölték alapján az állapítható meg, hogy nem teljesültek a Kbt. 73. § (4) bekezdésében előírt követelmények. Ebben az esetben az ajánlatkérőnek az ajánlatot a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján köteles érvénytelenné nyilvánítani, a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerinti érvénytelenség megállapítására, vagy mindkét okból történő érvénytelenné nyilvánításra nincs jogi alap.

31. A Döntőbizottság ugyanakkor megállapította, hogy az oktatási helyszín vonatkozásában az ajánlati tartalom és az árendokolásban közölték között nem leheto fel ellentmondás, e körben már a felvilágosításkérés is szükségtelen volt. Az ajánlati felhívás és a dokumentáció előírásai alapján ténybelileg rögzíthető, hogy a beszerzés tárgyát kompetenciafejlesztő képzési szolgáltatás ellátása képezi. A szerződéses feltételek között az I.r. ajánlatkérő előírta

azt, hogy a képzéseket a vállalkozónak milyen méretű és felszereltségű helyiségben kell végeznie. Az oktatóterem bérbeadója ugyanakkor nem vesz részt közvetlenül a beszerzés tárgyát képező feladatok elvégzésében, ezért őt a kérelmezőnek nem is kellett alvállalkozóként megjelölni.

32. Összegezve a fentieket, a Döntőbizottság megállapította, hogy az I.r. ajánlatkérő jogsértően bírálta el a kérelmező ajánlatát, és állapította meg az ajánlat érvénytelenségét a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerint, ezért az I.r. ajánlatkérő megsértette a Kbt. 69. § (2) bekezdését.

33. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján megállapította a jogsértés megtörténtét, a Kbt. 165. § (3) bekezdés b) pontja alapján megsemmisítette a 2. közbeszerzési részt lezáró döntést, valamint az I.r. ajánlatkérő azt követően meghozott döntéseit.

34. Az 1. pontban ismertetett együttműködési megállapodásban rögzített felelősségi rend alapján a megállapított jogsértés kizárólag az I.r. ajánlatkérő terhére esik, ezért a Döntőbizottság a Kbt. 165. § (5) bekezdése alapján az I.r. ajánlatkérővel szemben szabott ki bírságot, és az I.r. ajánlatkérőt kötelezte az igazolt eljárási költségek megfizetésére.

35. A Kbt. 165. § (5) bekezdése szerint ha a kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek és az ajánlatkérő a jogsértéssel kapcsolatban álláspontját megküldte, de egyéb intézkedést nem tett, ezen jogsértés tekintetében a (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege - a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 15%-a.

A Kbt. 165. § (11) bekezdés alapján a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének, illetve az eltiltás időtartamának megállapításában az eset összes körülményét – így különösen a jogsértés súlyát, a közbeszerzés tárgyát és értékét, a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását, az e törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítását, a jogsértőnek az eljárást segítő együttműködő magatartását, a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot, támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat – figyelembe veszi. A bírság összegének és az eltiltás időtartamának megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

36. A Döntőbizottság álláspontja szerint az I.r. ajánlatkérő súlyos jogsértést valósított meg azzal, hogy jogsértően nyilvánította érvénytelenné a kérelmező ajánlatát, és ez az eljárást lezáró döntésre is kihatott. A Döntőbizottság a bírság összegének meghatározása során a jogsértés súlyosságán túl figyelemmel volt a jogorvoslattal érintett 2. közbeszerzési rész viszonylag alacsony becsült értékére, értékelte az I.r. ajánlatkérő együttműködő magatartását, valamint azt, hogy a jogsértés a döntés megsemmisítésével reparálható volt. A Döntőbizottság figyelemmel volt arra is, hogy az I.r. ajánlatkérővel szemben először állapított meg jogsértést e törvény alapján. A Döntőbizottság figyelembe vette, hogy a beszerzés uniós forrásból finanszírozott, ezért a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat.

A Döntőbizottság mindezen tényezőket együttesen mérlegelve a bírság összegét a rendelkező részben meghatározott mértékben állapította meg.

37. A kérelmező 200.000.-Ft igazgatási szolgáltatási díj megfizetését igazolta. Figyelemmel arra, hogy a jogorvoslati kérelemnek helyt adott, a Döntőbizottság a Kbt. 151. § (8) bekezdése és a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárásáért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjról szóló 45/2015. (XI. 2.) MvM rendelet 2. § (1), (2) bekezdése alapján az I.r. ajánlatkérőt kötelezte 200.000.-Ft megfizetésére a kérelmező részére.

38. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2) bekezdésén alapul.

39. A határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatát a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (2) bekezdés a) pontja és a 13. § (11) bekezdése szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselet a Kp. 27. § (1) bekezdése alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2019. január 2.

Uherné dr. Laczi Orsolya sk
közbeszerzési biztos

Söpkéz Gusztávné sk
közbeszerzési biztos

Pulainé dr. Horváth Hajnalka sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
közzolgálati ügykezelő

Kapják:

1. Kérelmezői képviselő (kizárólag elektronikus úton)
2. Dr. Baucsek Katalin felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó (kizárólag elektronikus úton)
3. Közbeszerzési Hatóság Titkársága (kizárólag elektronikus úton)